

"Büyük Kitab-ı Mübînin bir nüshası olan Kur'ân-ı Hakîm şeklinde ilân edildi." cümlesini izah eder misiniz?

"Sâni-i Zülcelâlin âlem-i ekberdeki san'atı o derece mânidardır ki, o san'at bir kitap suretinde tezahür edip, kâinatı bir kitab-ı kebir hükmüne getirdiğinden, akl-ı beşer, hakikî fenn-i hikmet kütüphanesini ondan aldı ve ona göre yazdı. Ve o kitab-ı hikmet, o derece hakikatle bağlı ve hakikatten medet alıyor ki, büyük Kitab-ı Mübînin bir nüshası olan Kur'ân-ı Hakîm şeklinde ilân edildi."⁽¹⁾

"**Kitab-ı Mübin**", kâinat, tekvin-i şeriat, tabiat, cosmos denilen kavramlar aşağı yukarı bir birinin aynı hükmündedir.

Allah'ın iki türlü kitabı bulunuyor, birisi **kelam** sıfatından gelen **Kur'an-ı Kerim**, diğeri ise, **kudret** sıfatından gelen **kâinat (Kitab-ı Mübin)** kitabıdır.

İnsanlığın ortak aklını ve ortak emeğini ifade eden fen ilimleri ya da fen kitapları, kâinat kitabından alınan ya da okunan ders notlarıdır. Bu alınan notlar alınmayanların yanında tabiri caiz ise devede kulaktır.

"Büyük Kitab-ı Mübînin bir nüshası olan Kur'ân-ı Hakîm şeklinde ilân edildi."

Cümle içinde kullanılan "**Kur'ân-ı Hakîm**" ifadesi fen ilimleridir ki bunlar da Allah'ın kudret kitabı oluyorlar. Yani **Kur'an-ı Kerim** nasıl Allah'ın kelam sıfatından geliyor ise, **fen ilimleri** de Allah'ın kudret sıfatından gelen bir hikmet kitabıdır.

Yani insanın gözü, kulağı, parmağı, yüzü, kudret ayetleridir; Kur'an'ı Kerim de geçen İhlas, Fatiha, Yasin ve Fetih sureleri ise kelam ayetleridir.

(1) bk. [Mektubat, Yirminci Mektup, İkinci Makam.](#)